

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Sport in China: van fitheid naar overwinningsdrang

Nierop, Rogier van

Citation

Nierop, R. van. (2008). Sport in China: van fitheid naar overwinningsdrang. *Leidschrift : Brood En Spelen. Sport Als Kracht In De Samenleving*, 23(December), 134-136. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/73017>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/73017>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Sport in China: van fitheid naar overwinningsdrang

Olympic dreams: China and sports 1895-2008

Xu Guoqi

Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts en Londen
2008; 330 pp.; ISBN 978 06 740 2840 1; € 23,99

Met de Olympische Spelen in aantocht nam in de eerste helft van 2008 de internationale aandacht voor China sterk toe. Er werd veel aandacht besteed aan de mensenrechtensituatie en de opstand in Tibet, wat leidde tot rellen rondom de Olympische fakkeltocht. Met zoveel aandacht voor China, zeker in combinatie met sport, kwam *Olympic dreams* dan ook op een commercieel gunstig moment uit. De schrijver, Xu Guoqi, is een Chinees die aan Harvard Geschiedenis studeerde, daar vervolgens *teaching fellow* werd en tegenwoordig hoofddocent is aan een klein *college* in Michigan. Aangezien hij in zowel het Engels als het Chinees over Chinese geschiedenis gepubliceerd heeft, is hij op het eerste gezicht een veelbelovende gids om ons iets te vertellen over de relatie tussen sport en nationalisme in China.

Olympic dreams gaat over sport als middel, niet als doel. Het streven van China was om, na de vernedering van de verloren oorlog tegen Japan van 1894-1895, niet langer de 'zieke man van Azië' te zijn. Guoqi beweert zelfs dat: '[t]he year 1895 was a turning point in both Chinese and world history'(p.17). Dit is vrij aannemelijk voor de Chinese geschiedenis, maar het is nogal sinocentrisch om er een omslagpunt voor de hele wereld van te maken.

Hoe dan ook, in China werd sport een manier om jonge mannen gezond en fit te maken, zodat de Chinezen fysiek gezien hun mannetje zouden staan bij een eventuele volgende oorlog. Nationalisme werd op twee manieren aan sport gekoppeld: het werd gebruikt om het isolationisme te doorbreken en om geaccepteerd te worden door de rest van de wereld. De driehoeksverhouding tussen sport, oorlog en nationalisme wordt door Xu Guoqi in de eerste twee hoofdstukken overtuigend geschetst en behoort tot de sterkste gedeelten van het boek.

Nadat de communisten de strijd tegen de nationalisten in 1949 definitief gewonnen hadden, werd het beeld dat China van zichzelf wilde uitdragen aangepast. Voorheen wilde de nationalistische regering vooral laten zien dat China superieur was aan andere landen, terwijl de communisten nu juist de nadruk wilden leggen op de goede relaties met

andere communistische landen. Voor internationale erkenning werd door de Volksrepubliek nog steeds een verbeterde strijd gevoerd, vooral tegen Taiwan (dat zichzelf 'Republiek China' noemt). Beide landen claimden het 'echte' China te zijn, en daarmee het recht te hebben als China op de Olympische Spelen te mogen verschijnen. Sinds de Volksrepubliek China begin jaren '80 volledig geaccepteerd werd als lid van de internationale sportgemeenschap, staat het uitdragen van de glorie van China weer centraal: alleen gouden medailles tellen. De communistische regering heeft nu dus dezelfde doelen als haar nationalistische voorgangers zestig jaar geleden.

Bij de beschrijving van de praktijk wordt het hoge niveau van het theoretische kader helaas niet vastgehouden. De laatste vijf hoofdstukken beslaan vooral de beschrijving van deelonderwerpen die weinig met elkaar van doen hebben en wekken daarmee de indruk van een gebundelde verzameling essays. Het ene hoofdstuk gaat bijvoorbeeld over de problemen die China had om toegelaten te worden tot verschillende Olympische Spelen, een volgend hoofdstuk gaat over verschillende manieren waarop sport werd gebruikt om een dialoog tussen China en haar vijanden op gang te brengen.

De thema's die wel overeenkomsten vertonen zijn door de chronologische ordening in verschillende hoofdstukken beland, waardoor het boek nogal van de hak op de tak lijkt te springen. Zo wordt het gebruik van sport om diplomatie op gang te brengen met Zuid-Korea (hoofdstuk 2) en de VS (hoofdstuk 5) apart behandeld.

Olympic dreams heeft een tweede zwakte: een nieuwe visie ontbreekt. Het vernieuwende van het boek zit vooral in het gebruik van nieuw archiefmateriaal. Met name de lobby pogingen om tot de Olympische Spelen van Montreal in 1968 toegelaten te worden en de manier waarop pingpong werd gebruikt om gesprekken op gang te brengen tussen Mao en Nixon in 1973, worden uitgebreid beschreven en zijn interessant voor specialisten op dit gebied. In hoeverre de meeste lezers zitten te wachten op minutieuze, enigszins droge beschrijvingen van diplomatieke manoeuvres is echter de vraag. Ook het slothoofdstuk redt het boek niet: over 'Beijing 2008' heeft de auteur helaas niet meer te melden dan hoe de stemronden zijn verlopen en de weinig spannende constatering dat China de Spelen als propagandamiddel zal gebruiken.

Tenslotte vraag je af in hoeverre Xu Guoqi op de hoogte is van ontwikkelingen in de historiografie van pakweg de laatste veertig jaar, wanneer hij beweert dat '[h]istorians often pay more attention to elite

Recensie

---

members of a society'(p.3). En minderheden-, vrouwen- en arbeidersgeschiedenis dan?

Desondanks is *Olympic dreams* een toegankelijk boek: het vereist weinig voorkennis van China of sport en door de duidelijke uitleg is het boek gemakkelijk te volgen. De theoretische basis van het boek is sterk en biedt inzicht in nieuw archiefmateriaal. Helaas is het weinig samenhangend en niet vernieuwend voor algemeen geïnteresseerden. Van een boek van de prestigieuze Harvard University Press mag meer worden verwacht.

Rogier van Nierop